

DECIZIE nr. 135 din 10 martie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 9 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice

EMITENT

• CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 395 din 24 mai 2016](#)

Data intrării în vigoare 24-05-2016

Augustin Zegrean	- președinte
Valer Dorneanu	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Simina Popescu	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor [art. 9 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, excepție ridicată de Gheorghe Groza în Dosarul nr. 100/111/2015 al Tribunalului Bihor - Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului nr. 1.154D/2015 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și precizează că la dosar autorul excepției a transmis note scrise prin care susține admiterea criticilor de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care precizează că prevederile de lege criticate instituie reglementări distincte pentru situații juridice distincte.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 18 iunie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 100/111/2015, Tribunalul Bihor - Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 9 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Gheorghe Groza într-o cauză având ca obiect drepturi salariale ale personalului din justiție.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dreptul judecătorului sau procurorului la obținerea unei indemnizații egale cu șapte indemnizații brute, la data pensionării, reglementat de [art. 81 din Legea nr. 303/2004](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor, reprezintă o "speranță legitimă", în accepțiunea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Or, suspendarea dreptului menționat, argumentată de legiuitor prin necesitatea păstrării unui echilibru bugetar între cheltuielile și veniturile statului, nu se mai justifică în prezent. Invocă în acest sens aspecte din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (spre exemplu, Hotărârea din 8 noiembrie 2010, pronunțată în Cauza Kechko împotriva Ucrainei, Hotărârea din 30 septembrie 2010, pronunțată în Cauza Hasani împotriva Croației, Hotărârea din 12 octombrie 2001, pronunțată în Cauza Kjartan Asmundsson împotriva Islandei), potrivit căreia nu poate fi acceptat argumentul statului referitor la lipsa fondurilor bugetare ca motiv al neîndeplinirii obligațiilor sale. În aceste condiții, prin amânarea nejustificată și fără termen a aplicării prevederilor legale care reglementează dreptul la acordarea indemnizației prevăzute de [art. 81 din Legea nr. 303/2004](#) s-a creat un dezechilibru nejustificat, fiind afectată însăși esența dreptului.

7. Tribunalul Bihor - Secția I civilă opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, precizând că aspectul restrângerii sau înlăturării unor drepturi ține de marja de apreciere a statului, apt să aprecieze asupra politicii sale sociale.

8. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. Avocatul Poporului apreciază că prevederile [art. 9 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014](#) sunt constituționale. Reține că ajutoarele sau, după caz, indemnizațiile acordate cu prilejul ieșirii la pensie, retragerii, încetării raporturilor de serviciu ori trecerii în rezervă reprezintă beneficii acordate anumitor categorii socioprofesionale, în virtutea statutului special al acestora, fără a avea însă un temei constituțional. Întrucât nu există o obligație constituțională a legiuitorului de a reglementa acordarea de ajutoare sau indemnizații la ieșirea la pensie,

retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă, legiuitorul este liber să dispună cu privire la conținutul, limitele și condițiile de acordare a acestora, precum și să dispună diminuarea ori chiar încetarea acordării acestora, fără a fi necesară întrunirea condițiilor stabilite de art. 53 din Legea fundamentală. Invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia statul este în măsură să stabilească ce beneficii trebuie plătite angajaților săi din bugetul de stat, iar în ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la încălcarea art. 16 din Constituție, precizează că situația diferită în care se găsesc persoanele, în funcție de aplicarea principiului tempus regit actum, nu poate fi considerată contrară dispozițiilor constituționale referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor. Invocă [deciziile Curții Constituționale nr. 326 din 25 iunie 2013](#), nr. 334 din 12 iunie 2014 și nr. 170 din 19 martie 2015.

10. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise ale autorului excepției, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile [art. 9 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 925 din 18 decembrie 2014, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 71/2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 6 aprilie 2015. Curtea reține că prevederile [art. 9 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014](#), care au avut aplicabilitate în anul 2015, sunt cele care produc efecte în cauza dedusă judecătii, astfel încât, în lumina [Deciziei sale nr. 766 din 15 iunie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează a analiza constituționalitatea acestor prevederi de lege, având următorul cuprins: "În anul 2015, dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă nu se aplică."

13. În plus, Curtea precizează că soluția legislativă cuprinsă de prevederile de lege criticate este în vigoare și pentru anul 2016, conform [art. 11 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 923 din 11 decembrie 2015.

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 20 alin. (1) și (2) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la respectarea bunurilor.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 9 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014](#), Curtea reține că soluția legislativă criticată în prezenta cauză a mai fost supusă controlului de constituționalitate cu prilejul soluționării excepțiilor de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile [art. 10 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, dispoziții care au un conținut similar celor criticate în prezenta cauză. În acest sens sunt, spre exemplu: [Decizia nr. 557 din 16 iulie 2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 623 din 17 august 2015, [Decizia nr. 331 din 30 aprilie 2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 467 din 29 iunie 2015, [Decizia nr. 246 din 7 aprilie 2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 11 iunie 2015, și [Decizia nr. 170 din 19 martie 2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 354 din 22 mai 2015.

16. Astfel, referitor la critici de neconstituționalitate similare celor invocate în cauza de față, Curtea a statuat că indemnizațiile acordate cu prilejul ieșirii la pensie, retragerii, încetării raporturilor de serviciu ori trecerii în rezervă reprezintă beneficii acordate de legiuitor anumitor categorii socioprofesionale în virtutea statutului special al acestora, fără a avea însă un temei constituțional (a se vedea și [Decizia nr. 326 din 25 iunie 2013](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iulie 2013, și [Decizia nr. 334 din 12 iunie 2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 533 din 17 iulie 2014).

17. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea a amintit jurisprudența sa, potrivit căreia situația diferită în care se găsesc persoanele în funcție de aplicarea principiului tempus regit actum nu poate fi considerată ca fiind contrară dispozițiilor constituționale referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

18. De asemenea, Curtea a reținut că ajutoarele ori indemnizațiile la care se referă textul de lege criticat nu fac parte din categoria drepturilor fundamentale, astfel că legiuitorul este liber să dispună cu privire la conținutul, limitele și

condițiile de acordare a acestora, precum și să dispună diminuarea ori chiar încetarea acordării acestora, fără a fi necesară întrunirea condițiilor stabilite de art. 53 din Legea fundamentală.

19. Cu privire la încălcarea art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, privind protecția proprietății private, Curtea a făcut referire la jurisprudența în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului (spre exemplu, Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza Kechko împotriva Ucrainei, paragraful 23) potrivit căreia statul este în măsură să stabilească ce beneficii trebuie plătite angajaților săi din bugetul de stat. Astfel, statul poate dispune introducerea, suspendarea sau încetarea plății unor astfel de beneficii prin modificări legislative corespunzătoare. În același sens este și Decizia de inadmisibilitate din 6 decembrie 2011, pronunțată în cauzele conexate nr. 44.232/11 și nr. 44.605/11 Felicia Mihăieș împotriva României și Adrian Gavril Senteș împotriva României, paragrafele 15 și 19, prin care Curtea Europeană amintește că, datorită unei cunoașteri directe a propriei societăți și a necesităților acesteia, autoritățile naționale se află, în principiu, într-o poziție mai adecvată decât instanța internațională pentru a stabili ce anume este "de utilitate publică". În consecință, în cadrul mecanismului de protecție creat de Convenție, este de competența acestora să se pronunțe primele cu privire la existența unei probleme de interes general. Considerând normal ca legiuitorul să dispună de o mare libertate în conducerea unei politici economice și sociale, Curtea respectă modul în care acesta percepe imperativele "utilității publice", cu excepția cazului în care raționamentul său se dovedește în mod vădit lipsit de orice temei rezonabil.

20. Întrucât criticile de neconstituționalitate din prezenta cauză privesc aspecte similare cu cele examinate în jurisprudența Curții Constituționale și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Groza în Dosarul nr. 100/111 /2015 al Tribunalului Bihor - Secția I civilă și constată că prevederile [art. 9 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Bihor - Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 10 martie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Simina Popescu
